

SBORNÍČEK
Z BURZY
K LETNÍ
ČINNOSTI
1987

Slovo úvodem

Dostává se Vám do rukou malý sborníček z "Burzy nápadů, námětů a materiálů k letní činnosti PO SSM".

Toto setkání, jehož organizátorem byla komise pro výchovu kádrů MĚR PO SSM se uskutečnilo se záměrem o výměnu zkušeností, porovnání názorů a pro efektivnější využití pracně vytvořených materiálů k letní činnosti PO SSM.

Burza byla rozdělena do několika oblastí:

- celotáborové etapové hry
- organizace příměstských táborů
- táborová dokumentace
- táborové tradice
- táborové zlomky

Z příspěvků, které zazněly na "Burze ..." bylo vybráno několik námětů pro letní činnost, které Vám v tomto sborníčku předkládáme.

Snahou organizátorů bylo začít s novou formou přípravy pionýrských pracovníků, která využívá především zkušenosti získané na pionýrských skupinách v uplynulých letech. V tomto systému přípravy chceme i nadále pokračovat.

Sborníček je zároveň i pozvánkou na příští ročník "Burzy k letní činnosti PO SSM".

organizátoři

Táborová parní sauna

Určení: jednoduchá sauna s výbornými parametry určena pro 6 dospělých nebo 10 dětí. Jednoduchá stavba, kterou dvojice starších táborníků pohodlně zvládne za 1/2 dne. Sauna je parní, lze vyhřát na teplotu na hranici snesitelnosti. Samozřejmě i nižší dle odolnosti saunujících. Konstrukce i provoz byl ověřen v několika táborech, vždy s velkým ohlasem aktérů.

Postup stavby:

obr. 1) Na vhodném místě vykopeme podélnou jámu, svažující se až do hloubky 1 m.

obr. 2) Jámu z větší části překryjeme dřevěnou podlážkou, ve které je uprostřed otvor. Tento otvor můžeme vybavit dřevěnou mřížkou (nekresleño).

obr. 3) Okraje podlážky a přechod jáma-otvor v podlážce pečlivě utěsníme hlínou, jílem, popř. kameny. Na této práci záleží tepelné vlastnosti sauny.

obr. 4) Vyústění jámy zakryjeme odnímatelným těsnícím poklopem z krajinek. Na podlážce postavíme podsadu táb. stanu. Osvědčená výška (na první pohled se zdá malá, ale není tomu tak) je 1 m. To je právě tolik, aby sedící člověk měl strop těsně nad hlavou. Vyšší stavby způsobují větší tepelné ztráty.

obr. 5) Vytvoříme plochý strop (prkna, krajinky, kulatina). Nevhodné je použití střechy šikmé (stan typu A), protože pak teplo uniká do horní části, kde saunující nejsou.

obr. 6) O tepelných vlastnostech sauny rozhoduje provedení tepelné izolace. Použijeme materiál, který máme po ruce (plachty, staré celty, vrstva hlíny,

polystyrenové desky a pod.) Vstupní dvířka zůstávají otvíratelná.

obr. 7) Příklad situačního umístění skutečné táborní sauny (Boudy 1936).

obr. 8) Potřeby pro vlastní provoz sauny. Svíčka je pověšena pod stropem, baterka je zálohou pro případ jejího zhasnutí (příliš velké zalití kamenů vodou). Kbelík s vodou a hrníček stojí v rohu sauny.

Provoz sauny:

1) Vlastní saunování zařazujeme do programu tak, aby účastníkům byl umožněn po jejím skončení 1 hodinový klidný odpočinek. Nejlépe tedy večer. Neprovozujeme častěji než 2x týdně.

2) Saunování probíhá v cyklu pořádné prohřátí celého těla (10 až 15 min. dle teploty) - následné ochlazení až do po-oitu ohladu (5 min.). Provádíme max.

3 cykly, u mladších méně, resp. při nižší teplotě.

3) Před saunováním připravíme dostatečnou zásobu dřeva a roztopíme velký oheň, do kterého dáme nahřívát suché kameny. Orientační množství na dobré vyhřátí sauny během jednoho cyklu činí oca kbelík řádně rozpálených kamenů. Během saunování samozřejmě oheň udržujeme a vyhříváme další kameny.

4) Saunu obsluhuje saunař, který rozpálené kameny postupně po odejmutí poklopu dopravuje do jámy pod saunou. Poklop je potřeba pro zabránění ztrátám tepla ihned uzavřít. Případné zapříčení kamenů odstraní saunující bidlem, které je pro tento případ v sauně. Kameny se dopravují na lopatě, hrábě slouží pro jejich vyjmutí z ohně. Pečlivě dbáme na to, aby kameny nesené do sauny byly bez popela a uhlíků. V opačném případě vznikně v sauně štiplavý dráždivý dým.

5) Saunující sedí kolem otvoru v podlážce sauny. Rozpálené kameny polévá jeden z nich vodou. Na této práci záleží kvalita saunování. Polévá se malými dárkami hrníčkem, skoro nepřetržitě. Velké zalití vodou způsobí zatopení kamenů a ztrátu tepla do země. Spotřeba vody nepřevýší 1 kbelík na cyklus.

6) Pro příjemné aroma lze na rozpálené kameny nasypat trochu vonné koupelové soli nebo usušené byliny.

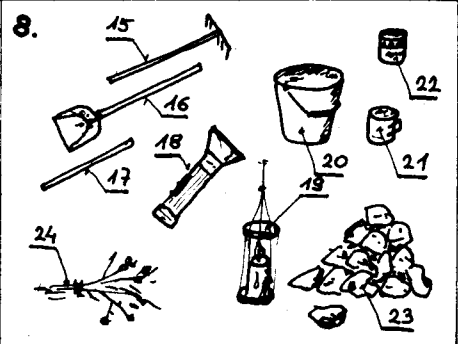
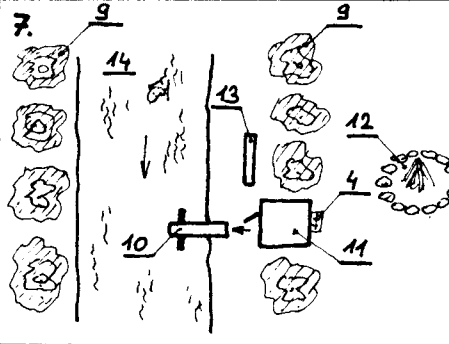
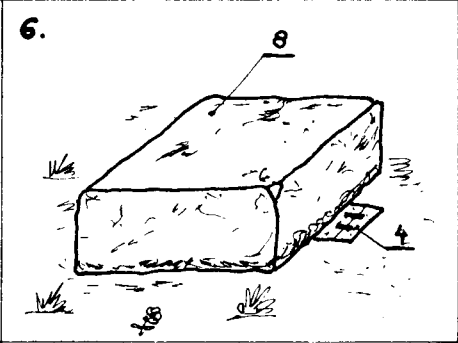
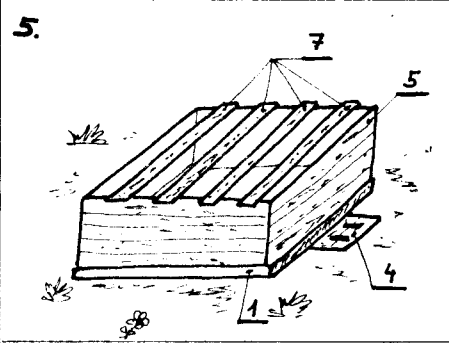
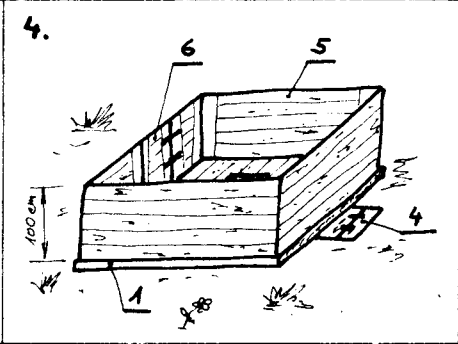
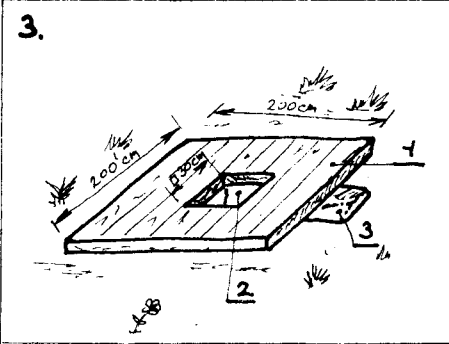
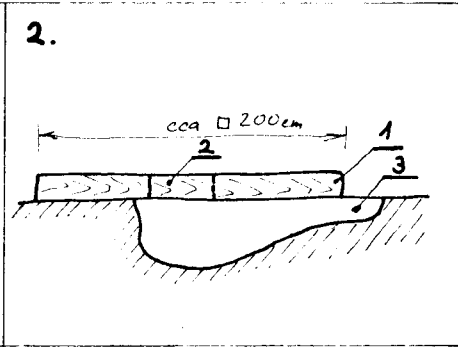
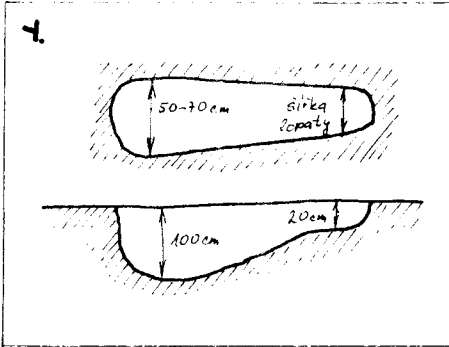
7) Velikost popsané jámy je dostatečná asi pro 5 cyklů. Po skončení saunování kameny vybereme lopatou vstupním otvorem, saunu vyvětráme.

Legenda k obrázkům:

1 - podlážka	13 - laviče na šaotvo a ručníky
2 - otvor v podlážce	14 - řeka, potok
3 - vyústění jámy	15 - hrábě
4 - těsnící poklop	16 - lopata
5 - podsada	17 - bidlo
6 - dvířka v podsadě	18 - baterka
7 - krajinky nebo prkna střechy	19 - svíčka zavěšená pod stropem
8 - tepelná izolace (plachty aj)	20 - kbelík s vodou
9 - pobřežní křoviny	21 - hrníček
10 - mástek do řeky	22 - koupelnová sůl
11 - sauna	23 - kameny
12 - ohniště s kameny	24 - nasušené vonné byliny

autor : Ing. René Retek

PS P. Morozova

Člověče nezlob se ve velkém

Hru může hrát libovolný počet několikačlenných družstev (nejlépe pětičlenných). Každé družstvo má k dispozici hrací kostku, pomocí které se podobně jako v klasickém "Člověče nezlob se" posunuje po předem připravených a číselně označených stanovištích v terénu.

Trasa musí být vyznačena zřetelně (fáborky apod.), aby hráči nebloudili. U některých stanovišť (výrazně odlišených od ostatních - např. barevně) je kromě čísla ještě cedulka s úkolem, který musí družstvo splnit, aby mohlo pokračovat v závodě.

Úkoly musí být formulovány naprosto jednoznačně. V opačném případě by mohlo dojít ke zbytečným komplikacím. Volíme dva druhy úkolů. Ty, které hráče zdrží (např. - vraťte se na start, - 2 min. nehrajete, - každý proveďte 10 dřepů,..../ a ty, které hráčům umožní rychlejší postup /např. - postupte o 10 čísel vpřed, - neplatí pro vás zdržovací úkol na čísle xy,..../.

Doporučujeme, aby celý závod byl vhodně motivován (ve shodě s motivací akce, pro kterou je určen) - např.: Družstva jsou poselstva, která mají po širokém a dalekém okolí hlásat myšlenku přátelství mezi lidmi. Na své cestě se setkávají s porozuměním i s překážkami. I jednotlivé úkoly lze v tomto duchu snadno namotivovat, takže souhrnně pak vzniká jakýsi příběh popisující ono putování.

Např.:

Stanoviště č. 2 - Vykročili jste na cestu přátelství šťastnou nohou. Aby byl váš úkol co nejdříve a zdárně skončen, postupte si až na

číslo 7. Šťastnou cestu!

č. 8 - Dorazili jste do cizí osady. Právě se tam koná jakási slavnost. I vy jste přizváni. Nejdříve jste se podívovali místním zvykům (osadníci za zvuků primitivních nástrojů skákali přes švihadla), ale pak jste to zkusili také. Každý 10x snožmo. (V případě, že se spletete, začínáte znovu. Tak dlouho, dokud švihadlo 10x nepřeskočíte.)

Pozn.: Všechny pomůcky (např. švihadla) musí být u stanoviště nachystány v takovém množství, aby v případě střetu dvou družstev (větší kumulace je méně pravděpodobná) nedocházelo ke komplikacím.

č. 22- Málem jste zapadli do močálu. Projít zde nelze. Vratte se na číslo 17 a zkuste bažinu obejít.
atd.

Úkolů je možno vymyslet velké množství, záleží na nápaditosti organizátora a požadované délce závodu. Doporučujeme 100 stanovišť, z toho asi 30 "krizových míst".

Je dobré, když do scutěže zapojíte celý tábor (včetně vedoucích, zdravotníka, hospodáře apod.). Přítomnost "dospěláka" v každém družstvu zajišťuje jednak regulérnost závodu, jednak větší legraci.

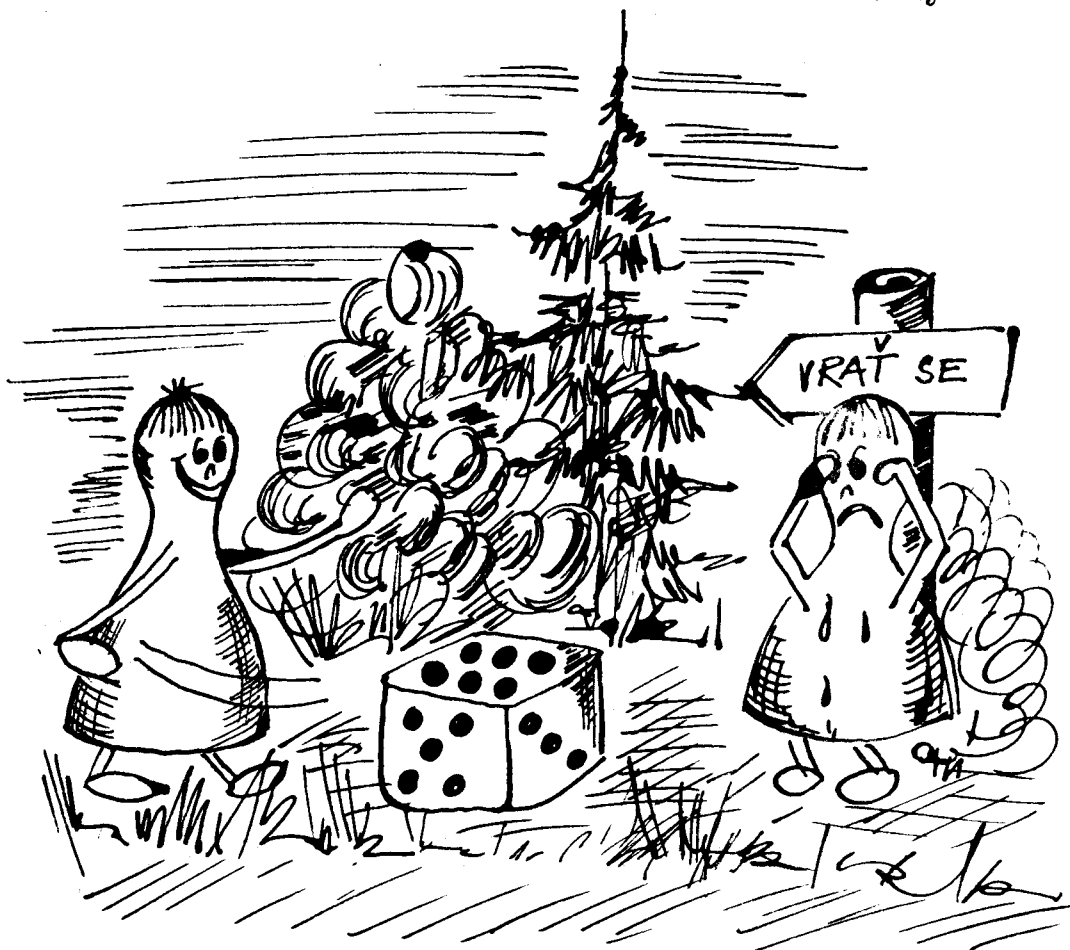
Hra začíná odpísknutím na startu. Družstva házejí kostkou tak, dlouho, dokud jim nepadne šestka. Další hod je pak opravňuje k postupu na stanoviště, které jim určí suma na kostce.

Každá šestka umožňuje provedení dalšího hodu (okamžitě) a družstvo postupuje o součet hodnot těchto hodů.

Každému družstvu se měří čas absolvování trasy. (Podle zkušeností se při 100 stanovištích čas závodu pohyboval zhruba od 30 do 130 minut.)

DOBROU ZÁBAVU !

autor : Alena Linhartová
PS Eduarda Berky

Putovní tábor

SLOVENSKÝ RÁJ 86

PS EDUARDA BERKY, BRNO, 9.-23. srpna 1986

oddíly: Sokoli a Poutníci.

Informace: Pavel Matoušek, Charvatská 21, Brno
612 00

Účastníci : 17 pionýrů z 6. a 7. třídy /původně 18, 2 x 9/, 3 vedoucí /hlavní vedoucí, hospodář, zdravotník/ a jeden instruktor. Tábor byl smíšený.

Ubytování : po dvou ve stanech "BUKOVEC", jeden stan zásobní, jeden rezerva nebo izolace.

- 1/ Autocamping Dedinky, pošta Dedinky, OHS Rožnava
- 2/ VT Kláštorisko, OHS Spišská Nová Ves, PSC Kláštorisko 053 15
- 3/ Autocamping Podlesok, pošta Hrabušice, OHS Spišská Nová Ves

Stravování: 4x 5lt. kotlíky, dvojice lihové vaříče

Zásobování: at 1/ Predajňa 020-07, Dedinky
at 2/ donesené zásoby viz at 3/, restaurace
at 3/ Nákupné středisko 08-521, Hrabušice; stánek s potravinami, Podlesok.

Průprava : TAM: rychlík NORNHROMEC. ZPĚT: autobus do Spišské N.V., místním rychlíkem do Žiliny, odtud rych. BESKYD.

Motivace : výcvik Šarpů, výstup na Mount Everest, snaha o získání titulu Himalájský

tygr. /80 bodů/.

Bodování : jednotlivců, za první místo 17 bodů, dále 16, 15 atd. Za každých 20 "tlapa himalájského tygra". Body se zapisovaly do průkazů /foto, razítka ap./.

Program :

- 1.so - příjezd, ubytování, vycházka do okolí
- 2.ne - výlet - silnice, Nálepkov vodopád, Stratenáská píla /12 km/
- 3.po - nákup, na tábořišti, příprava šarpských adeptů.
- 4.út - túra - Dobšinská l.j. /18 km/
- 5.st - příprava šarpských adeptů, táborový oheň, na tábořišti
- 6.čt - túra - lanovka, Geravy, Havrania Skala, Malý a Velký Sokol /22 km/
- 7.pá - odpočinek, sanitární den, závody na loďkách, příprava přesunu
- 8.so - přesun - lanovka, Geravy, Tomášovská Belá, Kláštorisko, /14 km/
- 9.ne - odpočinek na Kláštorisku, šarpské soutěže
- 10.po - přesun - po červené na Podlesok, ubytování, táborový oheň /6 km/
- 11.út - dop. nákup, odp. túra - Prielom Hornádu, Kláštorická a roklina /10 km/
- 12.st - túra - Suchá Belá, Kláštorisko, Tomášovská B., Sokolí dolina /19 km/
- 13.čt - túra - Prielom Hornádu, Cingov, zpět po žluté /18 km/

- 10.pá- dop.túra Suchá Belá pro nemocné z dřív.
/9 km/, odp. azimutový závod, večer tá-
borový ohen - vyhodnocení tábora
- 15.so- balení, úklid, odjezd /rezerva na vlak
120 min

Ukázka z etapové hry "Výstup na Maunt Everest,
která probíhala na putovním táboře.

Příběh: EXPEDITION TO PARADISE 1986

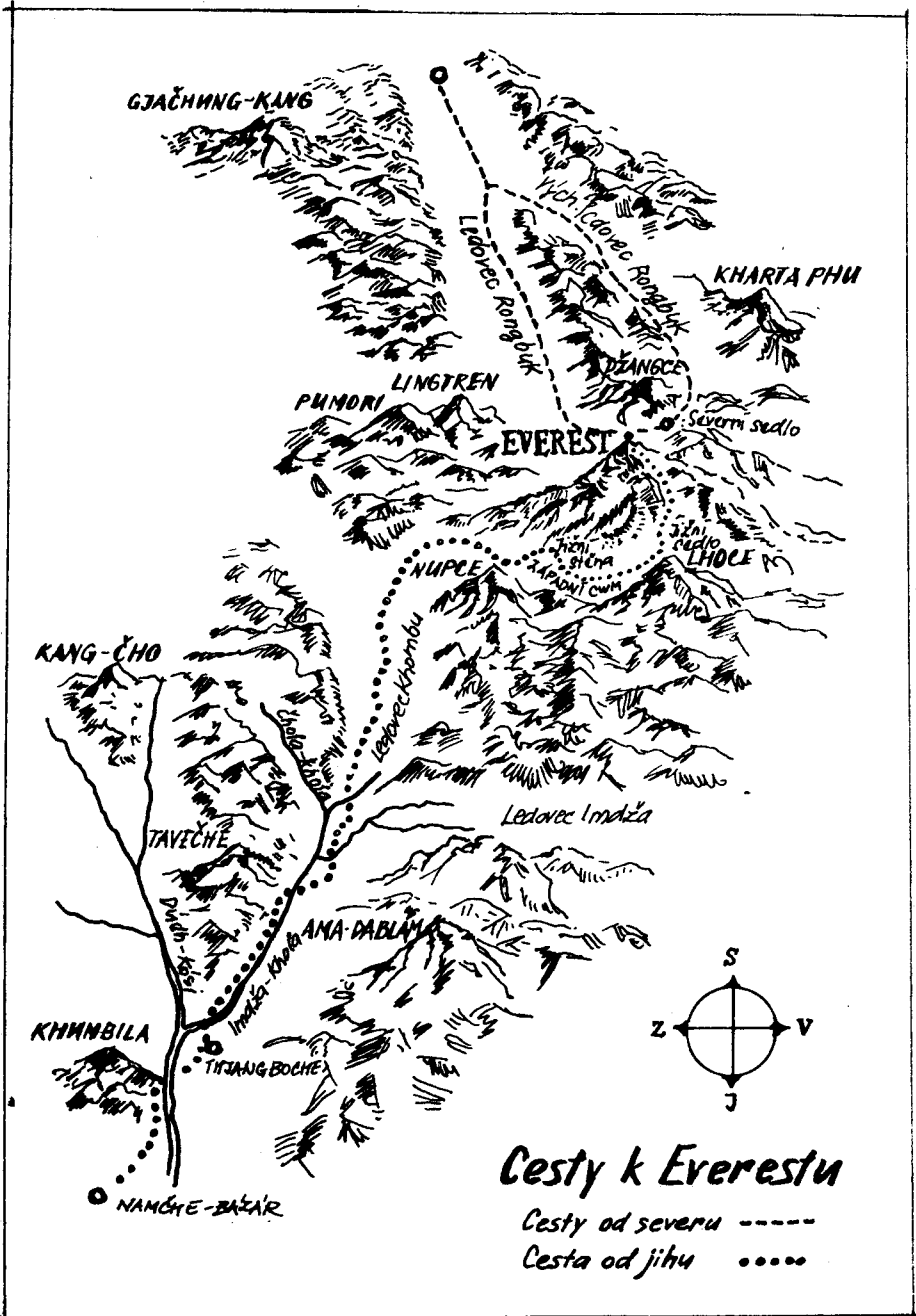
..... pak jsou i skály pod námi. Opět jsme
mezi sněžnými balvany. Zatačejí doprava. Při
každém, který míjejí si říkáme : "Kdy už přijde
poslední? Je to ten příští?" Konečně dojdeme
k místu, odkud vidíme na všechny překonané bal-
vany. Nad námi je modré nebe a dole hnědé pláně
To je druhá strana hory. Nad námi leží poslední
hrbol. Dá se na něj vystoupit po svahu tak ši-
rokém, že tu mohoujít dva muži vedle sebe. Asi
po deseti metrech se na minutu zastavujeme a
pohlížíme vzhůru. Potom jsme šli dále. Ani mi
nenapadlo myslet na to, kdo je "první" a kdo
"druhý". Pokračovali jsme pomalu a vytrvale. Po-
slední krok. Byli jsme na vrcholu. Sen se spl-
nil

Nejprve jsme učinili to, co dělají všichni
horolezci, dosáhnou-li vrcholu hory - podali si
ruce. Ale pro Everest to nestačilo. Rozpřáhl
jsem náruč, objal Hillaryho a oba jsme se plá-
cali po zádech. Potom jsme se rozhlíželi okolo
Bylo půl dvanácté, slunce zářilo a obloha měla
nejvyšší modrou barvu, jakou jsem kdy viděl.
Sedmnáctkrát jsem stoupal na horu svých snů a po
sedmé se sen splnil

"Thu-dže-če, Džomolungma. Děkuji."

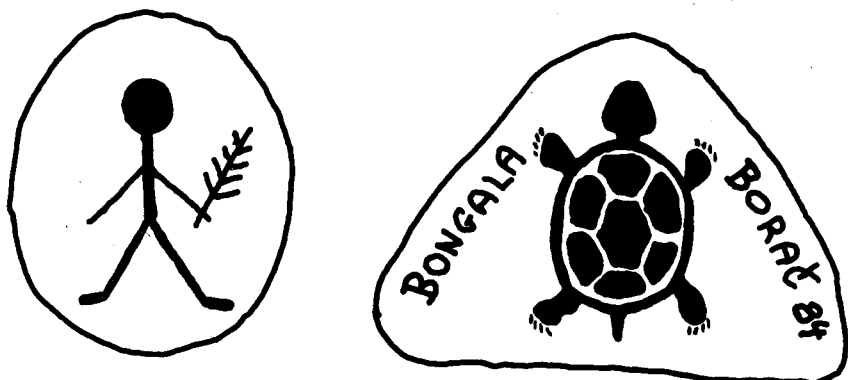
Šarpa Tenzing Norgay, muž z Everstu, 29.5.1953

Mapka z průběhu celotáborové etapové hry.

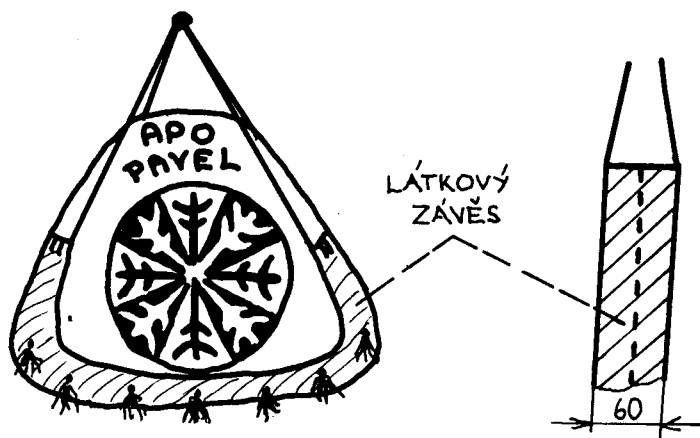

Malované oblázky

V přírodě kolem tábora je mnoho materiálu, který nám může posloužit na rukodělné práce - jíl, dřevo na samorosty, kamínky a oblázky. Z oblázků délky cca 6 - 10 cm lze vyrábět pěkná těžítka. Zdobíme je štětcem, případně zašpičatělým dřívkem, tuší. Jako vzory na zdobení lze použít indiánského písma, krátké texty ap.

Z větších oblázků lze vytvořit originální označení stanu resp. jmenovku na stan. Na kámen malujeme plakátovkami. Obrázek nakonec zlehka přestříkáme bezbarvým lakem.

Stavba stanu - chatky

Půdorysný rozměr : 3,6 x 3,6 m

Výška u hřebene : 2,8 m

výška u okapu : 1,8 m

Materiál konstrukce: ohoblované střešní latě
 ✱ 2,5x4,5 cm spojeny tvarovkami PVC pro foliové skleníky (výrobce Kvozávo-
 dy OPP Prostějov, prodej -
 - prodejna Domácích potřeb
 1 % - Jánská ul.)

Materiál stanu: stanovka "TERKA" /výrobce - Technolen Lomnice n/Popelkou).

Další potřeby : textilní tkaloun, olivky, šicí nitě, gumové kroužky k vypínacím provazům stanů ø 4 cm; hřebíky "papíráky" k fixaci tvarovek latí při stavbě konstrukce a vázací drát na zavětrování.

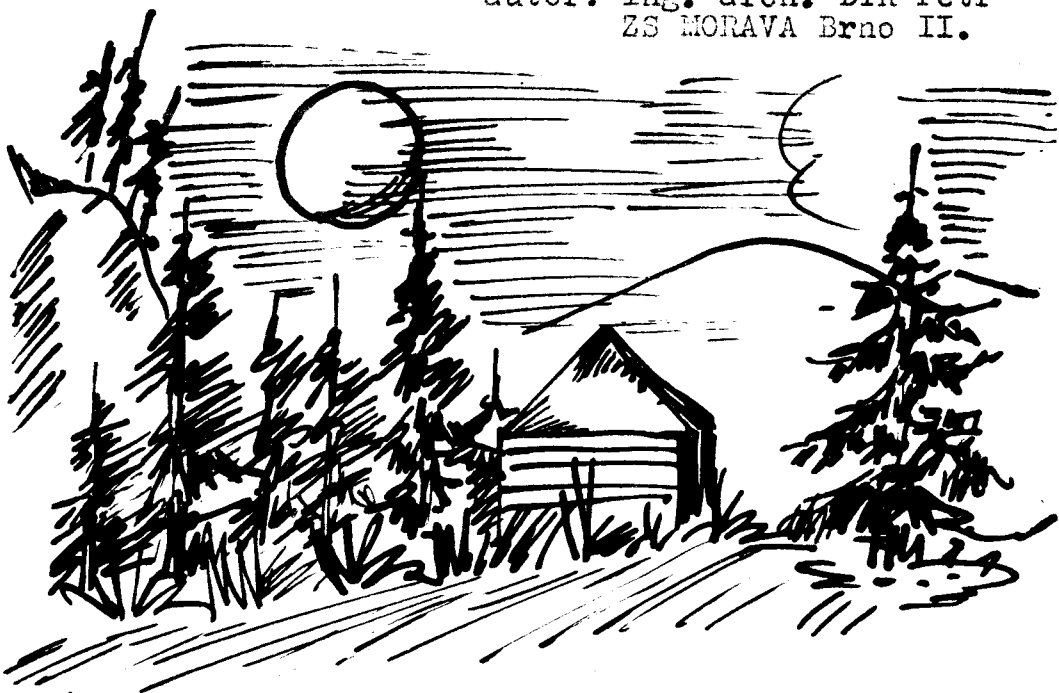
Pořizovací cena : 1.000,- Kčs + 100 hodin práce

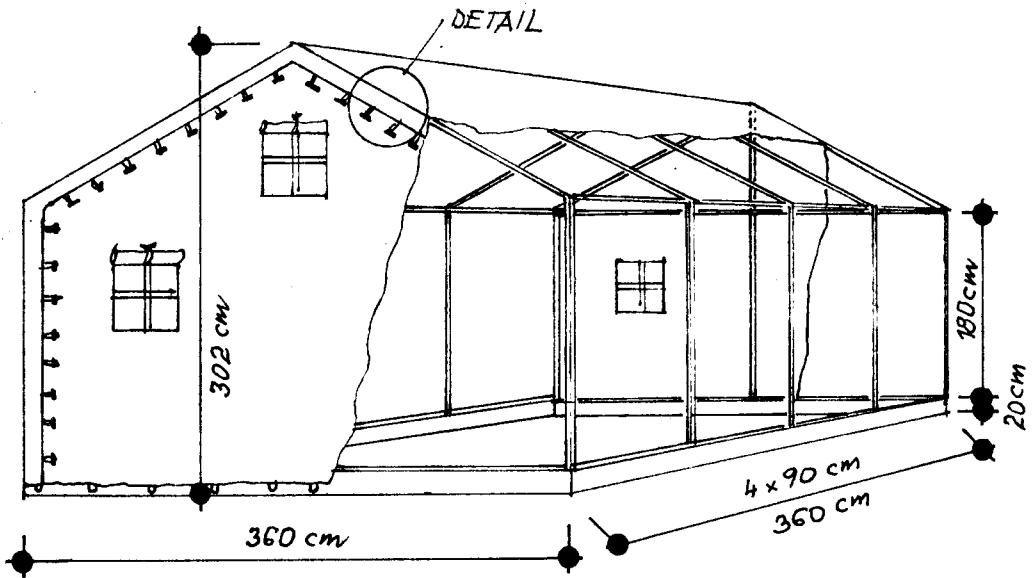
Užití : - poradní stan pro vedoucí
 - krytá umývárna (možnost vytápění - komínová roura vyvedena středním štítovým oknem
 - ošetřovna
 - shromažďovací stan pro družinu a oddíl
 - jídelna (více stanů lze pospojovat)
 - ubytovací stan pro 6 osob

Popis konstrukce:

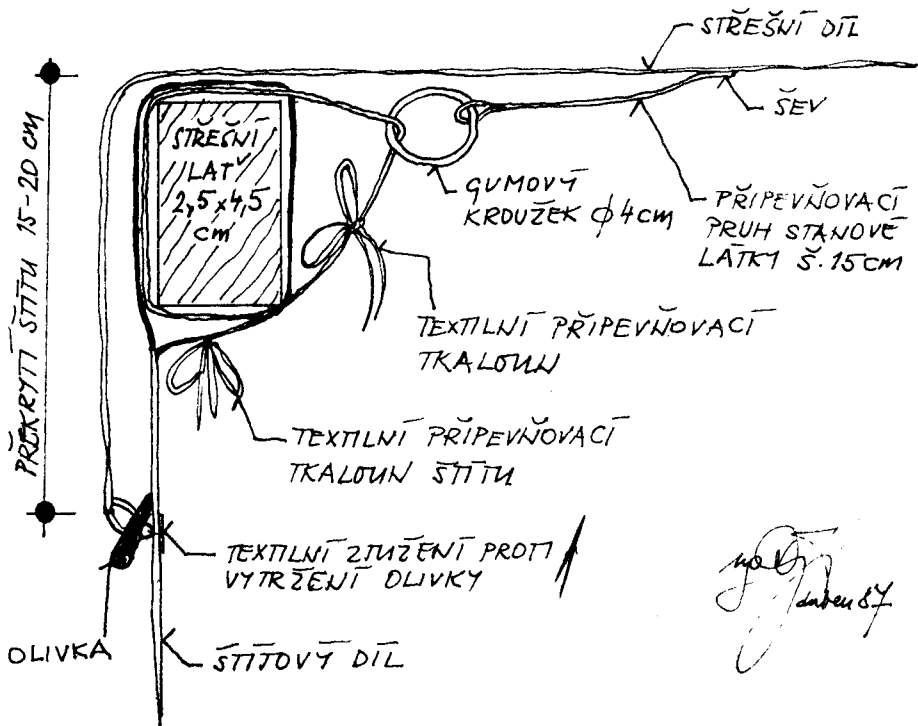
Stan - chatka je ušit ze 3 dílů. Střechu a boky tvoří 1 díl cca 4 x 8 m a k němu se přidají dva štítové díly se třemi okny 40 x 40 cm /horní štítové okno je určeno pro vytažení kouřovodu/. Všechny díly jsou ke konstrukci "přivázány" textilními tkalouny přes gumová očka, která zajišťují stálé vypnutí plachty. Střešní plachta překrývá štíty a je k nim připevněna olivkami což zaručuje dokonalou vodotěsnost. Stan je postaven a připevněn k nízké podsadě; nutné vzhledem k nerovnosti terénu. Vstup do stanu je možný ve všech čtyřech rozích rozepnutím cca 6 olivek.

autor: Ing. arch. DÝR Petr
ZS MORAVA Brno II.

STAN „CHATKA“

Symbolika na LPT

Obr. 1 Nedílnou součástí tábora je stožár s vlajkou. Stožár zhotovíme z jehličnatého stromu, oloupeme kůru. Dřevo, zvláště u vyšších stožárů, nesmí být z důvodu pevnosti z uschlého stromu. O výšce a umístění stožáru platí pravidlo, že v případě svého pádu nesmí zasáhnout stany. Zapouštíme hluboko do země, upevníme kameny a popř. kůly.

Obr. 2 Stožárové lanko zhotovíme např. ze silonové prádelní šňůry, za kladky poslouží ohnutý zařlučený hřebík. Fixujeme proti samovolnému spouštění.

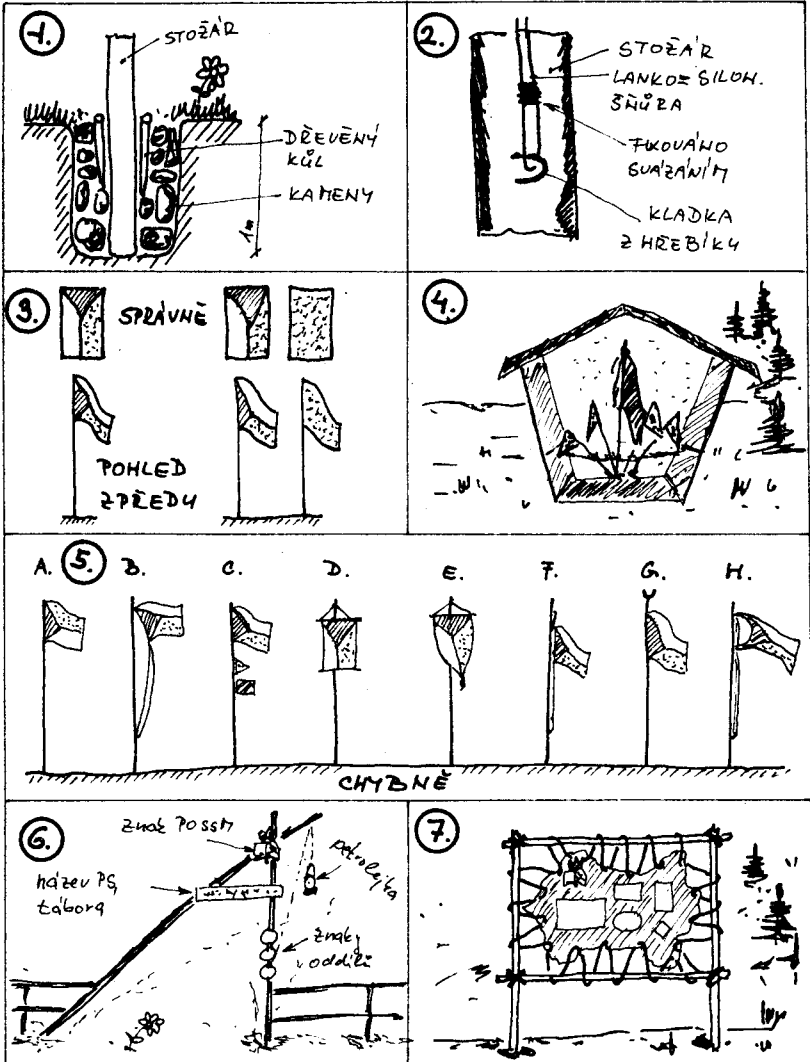
Obr. 3 Vlajka je symbolem státu, vyvěšuje se tak, aby mohla vlát (narozdíl od praporu). Rozměry stran 2 : 3, modrý klín do poloviny. Vztyčuje se rychle, spouští pomalu, vše za prokazování pocty (pozor, zdravení).

Obr. 4 Skupinový, popř. oddílové prapory chráníme před nepřízní počasí zvláštním přístřeškem situovaným na čestném, čelním místě.

Obr. 5 Závady ve vyvěšování vlajky působí nepěkně a urážlivě. Jedná se o: a) špatně umístěné barvy, b) vlajkové lanko je příliš dlouhé, c) na stejném stožáru jsou oddílové vlajky, d) vlajka je přichycena na dvě příčná břevna, e) vlajka svázaná, f) není vytažena až k vrcholu stožáru, g) stožár má nahoře zbytečné zakončení, h) vlajka je lankem stažena.

Obr. 6 Na vstupní táborovou bránu vytvářející první dojem upevňujeme znak PO SSM a název pořádající PS nebo vlastního táboara. Můžeme doplnit znaky oddílů.

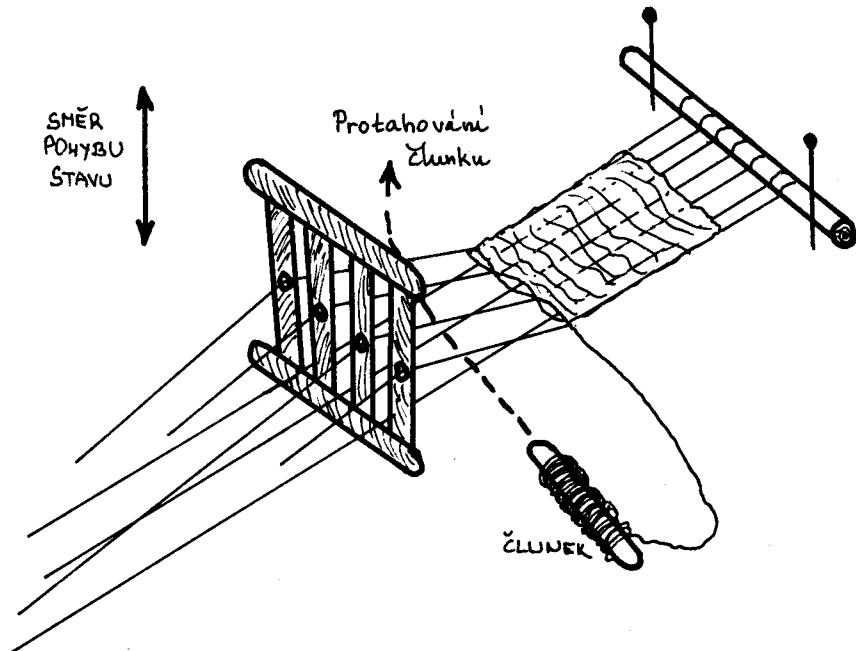
Obr. 7 V záhlaví táborové nástěnky můžeme umístit znak organizace a vyvěsit informace podporující hrdost na tradici skupiny, resp. na skupinou zvoleného hrdiny.

Tkaní na táboře

- Potřebné pomůcky - různobarevná vlna /starší kobercová - lze odkoupit zbytky v n.p. BYTEX, pytel cca 60,- Kčs vystačí na několik let
- dřívka na přibínáčky
 - lepidlo /Herkules/
 - ruční vrtačka, vrták ϕ 3 mm

Nákres stavu

Postup stavby

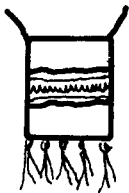
Dřívěk slepíme tolik kolik potřebujeme na šířku pásku, na čelenku /3cm = 5 dřívěk vedle sebe/. Na širší stav můžeme použít za základ k lepení rozpálenou lékařskou špachtli. Uprostřed každého příčného dřívka vyvrtáme otvor. Napneme osnovu dle obrázku. Při tkaní musí být osnova neustále napnutá, takže dřívka /1/ zavěsíme např. na ohradu tábora, resp. na zadní stěnu stanu, druhý konec namotaný na prkýnku, kameni přišlápeme ^{nebo} ~~na~~ ~~hořku~~. Jako člunek poslouží velmi dobře lékařská špachtle omotaná vlnou nebo cokoli podobného. Stavem pohybujeme dle nákresu a člunek protahujeme střídavě nad a pod základní osnovu procházející mezerami dřívěk stavu a dobře utáhneme. Stejnóměrné utahování zajistí stejnou šířku pásku.

Na tomto jednoduchém stavu jehcž obsluhu zvládnou i mladší pionýři, lze zhotovit čelenky, opasky, přívěsky na krk ap. Zhotovení čelenky trvá 2 - 3 hodiny. Různobarevné vzory tvoříme tak, že na jednu barvu navážeme nit další barvy atd.

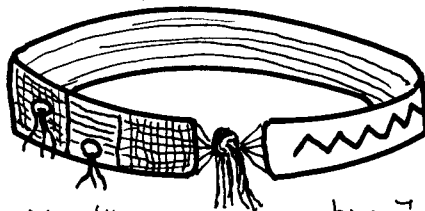
Tkát lze rovněž na rámečku /pracnější výroba/, nebo osnova může být napnutá na luku místo tětiny /stav takřikajíc pro 4 ruce/.

autor : Ing. Pavel Šimeček
PS Eduarda Berky

ZÁVĚSEK NA KRK

OPASEK (ČELENKA) LZE OZDOBIT:

a) korálky
a štrapečky

b) vyštvuim

Táborová tiskárna

Táborová tiskárna patří k tradicím mnoha táborů.

Výrobky táborové tiskárny tvoří:

- táborové znaky, znaky oddílů a družin
- táborová razítka
- táborové pohledy
- táborové diplomy
- výrobky pro radost i užitek /Ex libris, osobní symboly, táb. dopisní papír, ... /

Používané techniky:

- linorit /nejčastější/
- palcotisk /pro malé/
- bramborová tiskátka
- cibulotisk

Použité barvy:

- speciální textilní barvy
- olejové resp. perové
- tuž, razítková barva

Poznámka: Pokud máte kovovou matiči za znak tábora, tak Vám z ní ve VD Znak vyhotoví znak *ex libris*

Přehled příspěvků

Nabídka tras na putovní tábory

Ing. Milan Appel, Nejedlého 14

CEH "Expedice země"

Putovní tábor "Valašsko"

Alois Deutsch, Ptašínského 7

Tábor jisker

Eva Skalická, DPM Brno, Lidická 50

CEH "Za pokladem zbrojnického hejtmana"

Milena Bogdálková, DPM Brno, Lidická 50

Putovní tábor "Slovenský ráj 86"

Pavel Matoušek, Charvatská 21

Rodičovský den na LPT

Ivana Kročková

koleje FAST

Renáta Poláčková

Purkyněova 93, A/127

Hořické pískovcové výrobky

Michaela Sedláková, Řezáčova 68

Orientační mapy na LPT

Jan Hykrda, nám. Sovětských hrdinů 2

Ekonomická koordinace táborů na PS

Hana Mrázová, PS Lesná, Blažkova 9

CEH "Práčata"

RNDr Jan Švanda, Terezy Novákové 16

Táborová sprcha

Petr Malík, Wanklova 9

CEH "Doba bronzová"

Polodenní hra "Člověče nezlob se ve velkém"

Alena Linhartová, Rybářská 2

Výroba stanu střední velikosti

Ing. Petr Dyr, Bohuslava Martinů 9

Táborová parní sauna

Ing. René Retek, tel. 74 55 11 / 327

Tkaní na tábořeOrganizace a průběh stálých pionýrských táborů

Ing. Pavel Šimeček, Úvoz 59c

Ostatní informace možno získat na adrese :

městská škola PV PP

DPM Brno

Lidická 50

658 12

tel. 74 75 55

Obsah

Úvod	1
Táborová parní sauna	3
Člověče nezlob se ve velkém	7
Putovní tábor "SLOVENSKÝ RÁJ 86"	10
Malované obálky	14
Stavba stanu - chatky	15
Symbolika na LPT	18
Tkaní na táboře	20
Táborová razítka	22
Přehled příspěvků	23
Obsah	25

Vydala : komise PVK při MĚR PO SSM

Tisk : DPM Brno, Lidická 50

Neprodejné!

Neprošlo jazykovou úpravou !

Pouze pro vnitřní potřebu !